

givend eRtigsforsamling behandlade en Paragraph om, hvorvidt Kirker, Stiftelser og Skoler skulde have en særegen Sikking for, at deres Midler ikke bleve brugte til fremmede Diemed, sagde et æret Medlem, jeg tror det var Procurator Jespeisen, at Forholdene vare saaledes, at det, der blev tilovers for Kirkepatronerne, efter at Kirkerne vare vedligeholdte, ikke blev lagt tilside til Kirkerne som en Kirkefond, men vedkommende Kirkepatroner stat det i deres egen Kommer. Dertil svarede Anders Sandøe Distret — jeg tør maasse tillade mig at oplæse disse Ord til Vidnesbyrd om, at jeg har set i, hvad jeg nylig har udtalt om det folkdariske Forhold, der paahviler samtlige Kirketiendeiere —: „Disse private Mænd — nemlig Kirkepatronerne — have erhvervet sig Kirkens Jorder, Tiender osv. som en anden Etendom, men Kirken, det religiøse Samfund, de, der skulle vaage over dettes Liv, have at paase, at de opfylde deres Forpligtelser mod Kirken.“ Jeg skjønner altsaa ikke rettere end, at der i Virkeligheden hviler en Servitut paa Kirketiendeierne, hvortil de ærede Forslagsstillere slet ikke have taget noget Hensyn og som overhovedet vanskeligt vil kunne afsløses; derfor mener jeg netop, at de ærede Medlemmers Forslag igunden er ubrugeligt til, at en Afsløsning derefter skulde kunne finde Sted; — Endelig er der et andet Forhold, som jeg nu skal berøre. Jeg veed vel, at et Sogn ikke i sin Helhed eter Kirken, men de enkelte oprindelige Kirketiendeydere kunne ialtsald kjøbe deres Tiende. De, der ere i et saadant Tilfælde, kunne altsaa efter det foreliggende Lovforslag — lad os tage det skarpt i Die — forlange at faae Tienden afsløst, og istedet derfor at faae Obligationer, og nu hedder det i § 8, at naar dette sker — det er ialtsald Menningen — indtræder Staten i Tiendeerens Rettigheder. Lad os imidlertid stille os det klart for Die, hvorledes det vil komme til at se ud, naar f. Ex. 5 eller 10 Kirketiendeydere i et Sogn selv have kjøbt deres Tiende — hvad der meget ofte kan tænkes — og at de da komme i Danke om, at de helst ville have en fast Sum, idet de trænge til Penge, Noget, som mulig meget ofte kan indtræde. I saafald skal Staten ind-

træde i disse 5 Mænds Rettigheder og bliver altsaa en lille Kirketiendeier i vedkommende Sogn ved Siden af de andre Kirketiendeiere, saaledes at den skal besørge Vedligeholdelsen af Kirken tilligemed disse. Tror man dog ikke, at dette i Grunden vil være at indblande Staten i og at overføre den paa et Omraade, hvor det vil vise sig at være til meget lidet Naade for begge Parter? Det kan dog ikke nægtes, at dette Forhold — jeg tror netop dette — meget hyppig vil indtræde. Statskassen er i det Hese udfat for megen Ueillighed, naar vedkommende Kirketiendeiere forlange Afsløsning; thi i saa Fald faae disse Obligationer, og Statskassen faar da det Paalæg efter Lovforslagets § 10 til vedkommende Sogn at udbetale en Sum, der skal være tilstrækkelig til at vedligeholde Kirken, men hvem borger for, at denne Sum slaar til? Have vi ikke allerede gjort den Erfaring, at medens f. Ex. Kirkeskynene ere meget lempelige imod de private Kirketiendeiere, kunne de langtfra siges altid at være saa lempelige i det Tilfælde, hvor hele Sognet eter Kirken; naar jeg siger hele Sognet, mener jeg dermed Kirketiendeierne, vedkommende Tiendeydere, som kjøbe deres Tiender. Naar altsaa vedkommende Tiendeydere komme til at eter deres Tiende, tror jeg langtfra, de kunne vente den Liberalitet, den Skaansomhed eller, hvad jeg skal kalde det, som man har viist imod den private Kirketiendeier. Jeg tror virkelig, at Byrden i saa Henseende i Reglen slet ikke vil blive lille i det vedkommende Sogn, hvor man ganske imod sin Villie — der eksisterer ialtsald Dvang paa dette Omraade — faar en aarlig Pengesum, for hvilken man skal vedligeholde Kirken. Naar disse Penge imidlertid ikke slaa til, hvem skal da vedligeholde Kirken? Skulle de manglende Penge lignes paa Formue og Veilighed eller paa Hartkorn, som de øvrige Statter? Det maa man antage, men Lovforslaget siger ikke det Mindste derom. Dersom Pengette skulde lignes paa Formue og Veilighed, finder jeg rigtig nok — ja maasse allerede iforveien, men i alt Fald i saa Tilfælde — at det er at gaa de Folk af andre Drosbekjendelser, som hidtil have været fri for noget Saadant, temmelig nær. Naar jeg har betørt dette,